

Čís. 7268.

Jde o návrh podle § 61 j. n., žádal-li žalobce, by »pro případ vyhovění námitce věcné nepřislušnosti byl přibrán odborný soudce laický a aby pak bylo jednáno a rozhodnuto«. Lhostejno, že se žalobce nevzdal opravného prostředku proti rozhodnutí o námitce nepřislušnosti a že procesní soud po té, když byl učiněn návrh podle § 61 j. n., prohlásil, že bude jednati o námitce nepřislušnosti odděleně a že pak o této námitce předem jednal a rozhodl. Pokud jest účelno vyhověti návrhu podle § 61 j. n.

(Rozh. ze dne 30. srpna 1927, R I 684/27.)

Proti žalobě eráru o zaplacení cla zadané u krajského jako obecného soudu namítla žalovaná firma věcnou nepřislušnost, ježto prý žaloba měla býti podána u krajského jako obchodního soudu. Žalující erár navrhl, by pro případ, že bude vyhověno námitce nepřislušnosti, byi k jednání místo jednoho ze soudců z povolání přivzat odborný soudce laický. Soud první stolice vyhověl námitce věcné nepřislušnosti a odmítl žalobu, návrh žalobcův pak zamítl. Rekursní soud vyhověl k rekursu žalobce návrhu žalované strany, by byla žaloba pro věcnou nepřislušnost soudu odmítnuta, vyhověl však návrhu žalobce, by k jednání byl přivzat místo jednoho soudce z povolání odborný soudce laický a uložil soudu první stolice, by zařídil, čeho třeba pro změnu senátu. Důvody: Žalobou, o niž tu jde, domáhá se žalující strana na žalované firmě zaplacení cla, které za ni založila, na základě smlouvy dopravní, která měla za předmět dopravu pletacích strojů z Rakouska do tuzemska a která je na straně žalobcově obchodem podle čl. 272, třetí odstavec obch. zák., na straně žalované firmy pak obchodem pomocným po rozumu ustanovení čl. 273 obch. zák. Poněvadž žalovaná firma jest podle zjištění procesního soudu protokolována, nelze pochybovati o tom, že projednávaná žaloba nepatří před senát obecný, u něhož byla podána, nýbrž před senát obchodní (§ 51, první odstavec, j. n.). Proto, pokud soud procesní námitce věcné nepřislušnosti, jež byla vznesena v čas, vyhověl, je jeho rozhodnutí v souhlasu jak se spisy, tak i s ustanoveními §§ 43 první odstavec a 61 j. n. a nelze mu nic vytknouti. Rekurs do této části napadeného usnesení je bezdůvodný a bylo mu proto úspěch upříti.

Jinak se má věc ohledně druhé části napadeného usnesení. Zde sluší především vytknouti, že tato část napadeného usnesení jest formálně pochybena, že nebyla pojata do výroku, nýbrž jen do důvodů usnesení. Než tato formální vada nepadá na váhu a není vyřízení věci na závadu, poněvadž předpis § 417, odstavec třetí a čtvrtý c. ř. s., že výrok musí býti oddělen od důvodů, platí toliko pro rozsudky, nikoli však pro usnesení, ohledně nichž má § 429 čís. 2 c. ř. s. ustanovení zvláštní. Ve směru druhém jest rekurs oprávněn. Po rozumu ustanovení § 61 j. n. může se civilní senát sborového soudu první stolice, má-li za to, že námitka věcné nepřislušnosti jest oprávněna a že jí bude musiti vyhověti, s rozhodnutím o námitce té usnésti na tom, by místo jednoho ze soudců z po-

volání byl přivzat k jednání odborný soudce laický. Podmínkou takového opatření jest, že námitce nepřislušnosti bylo vyhověno před koncem líčení a že opatření to jest podle stavu věci účelno. Jsou-li tyto podmínky splněny, má soud nejen právo, nýbrž i povinnost, by takovéto opatření učinil, a není ponecháno jeho dobré vůli, chce-li opatření to učiniti, či nikoli. Tyto podmínky byly však v souzeném případě splněny, neboť o námitce věcné nepřislušnosti bylo rozhodnuto před skončením líčení ve věci a opatření podle § 61 j. n. bylo účelné. Účelnost jeho podává se z úvahy, že byla podána odpověď na žalobu i ve věci samé, že ve věci bylo také se stranami jednáno a že jednání bylo omezeno na námitku nepřislušnosti teprve potom, když věc sama byla projednána, a že tedy opatřením podle § 61 j. n. ušetří strany nejen na čase, nýbrž i na útratách, které by zcela zbytečně vzešly, kdyby měla býti podána nová žaloba a nová odpověď žalobní i kdyby měl býti konán nový prvý rok a nové líčení. Důvody, jež soud procesní uvádí pro své rozhodnutí, nemohou obstáti, neboť ani to, že žalující strana neučinila podle § 261 c. ř. s. návrhu, by věc byla postoupena obchodnímu senátu, ani to, že by k provedení změny senátu musilo býti líčení odročeno, nebyla na překážku, by návrhu žalující strany na přibrání odborného soudce laického nebylo vyhověno. Při tom, pokud jde jmenovitě o skutečnost prvou, se podotýká, že arci nebylo závady, by žalobce nenavrhl postoupení věci podle § 261 c. ř. s. senátu obchodnímu — názor žalobcův, že to nebylo možno, poněvadž ustanovení § 261 c. ř. s. lze užití jen tam, kde jde o dva různé soudy, je mylný, nemaje v zákoně opory, že však, když tak neučinil, nepozbyl ještě práva, která mu dává § 61 j. n. Za tohoto stavu věci neměla býti žaloba odmítnuta, nýbrž mělo býti vyhověno návrhu, který žalobce podle § 261 c. ř. s. učinil, a, poněvadž se tak nestalo, nezbylo než napadené usnesení v této jeho části změnit, jak svrchu uvedeno.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Stěžovatelka, která vznesla námitku věcné nepřislušnosti z důvodu, že věc nepatří před obecný, nýbrž před obchodní senát soudu prvního státního soudu, výtýká v dovolacím rekursu, že žalobce neučinil návrhu podle § 61 j. n., aby spor byl přikázán obchodnímu senátu procesního soudu a aby pro případ rozhodnutí, že senát civilní jest nepřislušný, přibrán byl odborný soudce laický k jednání; žalobce prý pouze navrhl, aby »k jednání přibrán byl soudce laik«. Ale stěžovatelka neuvádí správně návrh žalobcův. Žalobce navrhl, aby »pro případ vyhovění námitce věcné nepřislušnosti byl přibrán soudce laik, a aby pak bylo jednáno a rozhodnuto«. To jest nade vši pochybnost návrh po rozumu § 61 j. n., učiněný pro ten případ, že soud ještě dříve, než se ukončí projednávání věci hlavní, uzná námitku věcné nepřislušnosti civilního senátu za důvodnou. Nevadí, že žalobce neučinil návrh, používaje slov, že navrhuje, by věc přikázána byla před senát obchodní; stačí, že návrhu nelze rozuměti jinak, než jako návrhu podle § 61 j. n. I prvý soudce onomu ná-

vrhu při ústním jednání tak rozuměl, vyhlásiv usnesení, dávající námitce věcné nepřislušnosti místo, a současně prohlásiv ústně další usnesení: »Návrhu ve smyslu § 61 j. n. se nevyhovuje atd.« Rovněž nevádí, že žalující strana, činíc návrh podle § 61 j. n., nevzdala se opravného prostředku proti rozhodnutí o námitce nepřislušnosti; v § 61 j. n. není takové vzdání učiněno podmínkou návrhu. Návrhu podle § 61 j. n. nevádí ani to, že procesní soud po té, když návrh podle § 61 j. n. byl učiněn, prohlásil usnesení, že bude jednat o námitce nepřislušnosti odděleně a že pak o této námitce předem jednal a rozhodl. Rekursní soud správně dovodil, že bylo účelno, by návrhu podle § 61 j. n. bylo vyhověno. Stačí v tomto směru odkázat stěžovatelku na důvody napadeného rozhodnutí.

Čís. 7269.

Předpisu § 127 nesp. říz. o odložení pozůstalostního řízení až do rozhodnutí sporu nelze použítí, týká-li se spor zahájený některými dědici jednak zjištění, že přihlásivší se dědic jest povinen odevzdati do pozůstalosti majetkový kus, který nebyl pozůstalostním soudem zařaděn do soupisu, jednak přídržení dědice a odkazovníka k vykonání vyjevovací přísahy podle čl. XLII. uv. zák. k c. ř. s. Do usnesení soudu, jímž bylo pozůstalostní řízení odloženo, není oprávněn stěžovati si odkazovník.

(Rozh. ze dne 30. srpna 1927, R I 703/27.)

Dvě dědičky navrhly, by bylo pozůstalostní řízení odloženo až do právoplatného rozhodnutí sporu, zahájeného některými dědici v tom směru, že jiný přihlásivší se dědic jest povinen odevzdati do pozůstalosti majetkový kus, který nebyl pozůstalostním soudem zařaděn do soupisu, jednak v tom směru, by přídržen byl tento dědic a odkazovník k vykonání vyjevovací přísahy podle čl. XLII. uv. zák. k c. ř. s. P o z ů s t a l o s t n í s o u d návrh zamítl, r e k u r s n í s o u d návrhu vyhověl. D ů v o d y: První soud neprávem zamítl návrh na odložení řízení s poukazem k tomu, že tu nejde o případ § 127 nesp. říz. Správným jest ovšem, že tu nejde o žalobu podle § 127 nesp. říz.; ale to nemůže býti rozhodujícím při posouzení otázky, zda jest navržené odložení řízení pozůstalostního povoliti. Právem poukazuje se v rekursu na to, že jest použití zákona obdobně (§ 7 obč. zák.) a že takový případ tu jest. Rozhodujícím může býti při vyřízení tohoto návrhu jedině, zda jest praktickým a vhodným, by řízení pozůstalostní bylo až do právoplatného ukončení tohoto sporu odloženo. V tomto ohledu nemůže býti pochybnosti. Především odpadá pro případ, že bude vyhověno žalobě, dodatečné projednávání pozůstalosti. Není zvláštních okolností, kteréž by vyžadovaly urychlené provedení pozůstalosti. Ze spisu to nevyplývá. Rekursní soud jest proto názoru, že odložení pozůstalostního řízení zájmu jiných dědiců nezkracuje, a že proto není překážky, by návrhu nebylo vyhověno.

N e j v y š š í s o u d odmítl dovolací rekurs odkazovníka, k dovolacímu rekursu dědice obnovil usnesení prvního soudu.